

NÓGRÁDI LAPOK és HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes száma ára: 12 krajczár.

Előfizethet csupán a kiadóhivatalban lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetnek díja: három hasábos petitor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközlőtetnek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttér garandó ár: 20 kr.

B. Gyarmat, aug. 1-én.

Ha a jelenlegi állapotokat nem csupán politikai, hanem a társadalmi és erkölcsi élet tekintetében is, az előző időkével összehasonlítjuk, akkor kénytelenítve vagyunk bevallani azt, hogy ma azokban határtalan egyenlenség uralkodik. Szilárd és tartós állapotokról alig beszélhetünk már, minden inog, török és szakad, és a szolid embereket és viszonyokat csaknem lámpással kell keresni. Minden a látszatra van fektetve, a hazugság és csalás kerekedik mindenfelé; még a polgári életben is a reklám vert gyökeret, a mely szerint az egyes többnek látszassék, mint a mennyi valóban, a mely az embert mintegy fényes mázzal vonja be, jóllehet a mag üres és rohad.

Fel az ernyővel, ha ninesen is kas ez a jelszó; a nagyraívágás az az elterjedt baj, a melyben a mi korunk sanylik és a mely társadalmi és gazdasági téren a legkárosabb következményeket vonja maga után. Az által, hogy a közművelődés az osztálykülönbséget csaknem egészen megsemmisítette, mindenki azon igyekszik, hogy külső megjelenése által mások felé emelkedjék és a magasabban állókkal, vagyonosabbakkal egy hajóban evezzen, vagy éppen azokon is túl tegyen; ezt a bajt annak előtte nem ismerték; embertársuknak port hintenek a szemébe és az a jelszavuk: „uraskodjunk”, jóllehet ez a henczegés sok koplalásra és gyakran éppen tisztátalan cselekedetekre vezeti a könnyelmű embert.

A ruházat, lakás, vendégségbeni luxus olyan fokra emelkedett, a mely bámulatra méltó és a középosztályt a legkeserűbb nélkülözésekkel és valóságos koplalási életmódokkal sújtja, hogy a vagyonosságunk külső mázát fenntarthassa. Van manapság — hogy bizar hasonlatot alkalmazzunk — elég olyan család, a melynél az utcái ablakok nagy csipkés függönyökkel vannak kárpitozva, míg az ellenkező oldalon levő ablakokat vén ruhanemű takarja vagy papírossal kénytelenek azt beragasztani.

És hogy ha még a mi hölgyvilágunkat vesszük szemügyre, úgy azt kellene hinnünk, hogy csupa grófnővel és baroneszekkel, vagy legalább is millionáriusokkal van dolgunk. De mindazok közt, a kik fényes öltönyöket, pompás fátylakat és tollakat viselnek, hány van olyan, a kiket a pávával lehetne összehasonlítani.

Vannak ma családok, a kik hangverseny, bállok és más egyéb multságokat látogatnak, urasan élnek és a cipésznek, szabónak, mézőárosnak és péknek adósai maradnak. Megfoghatatlan, hogy győzi némelyik család, a hol még a nő mellett felnőtt leányok is vannak a házban, azt a folytonos változatosságot a divatos ruhákban, melyek elviselhetetlen kiadással járnak, mind csupán a külső látszattért, hogy vagyonosabbaknak tünjenek fel, mint a milyennek valóban!

Hogy az ilyen családok háztartása, háztűze milyen, azt könnyű elgondolni; takarékoskodás, fősvénykedés még a legszükségesebb egy részének is lecsipése, hogy az a külső megjelenésre fordíthatassék. De nem is állapodnak meg mindig ennél a nélkülözésekkel telt életnél, a mely kétszeresen nehéz azért, mert nem erkölcsi alap képezi a szenvedés indító okát, — hanem számtalan család ment már ennek folytán tönkre, sok férj, sok apa lett már ilyenformán hamisító, tolvaj és csaló, mert a nő és leányok fenhájázók voltak és az nem volt képes becsületes uton az ő kívánságaiknak eleget tenni. A leghátrányosabb következményekkel azonban az ember-lelkületére vonja maga után, a mely e sokféle hamisság, színlés, csalás és hazugságba beleszokik, és a külső héj mellett a magról, a mely a lényeg, meglehetőleg.

Igaz, hogy még nem veszték ki azok a jóra való, derék polgár-családok, a hol nagyobb súlyt fektetnek a valódi jólétre és az ahoz vezető utra, mint a külső fényre és pompára, a hol a leányokat nem divatbáboknak nevelik, a kik a zongorát nyaggatják és ha azt megunták,

a kereveten regényt olvasva heverésznek, — az ilyen családok sem haltak még ki végképen, de számuk elenyészőleg csekély azokéhoz képest, a hol minden igaz, becsületes alap hiányzik.

Ritkák biz azok, mint a fehér holló. Óhajlandó volna tehát, hogy az emberek a régi szerénység és egyszerűséghez térnének vissza! Hiszen sokáig úgy sem tarthat már az így, a mint jelenleg van, a nélkül, hogy a közép és munkás osztály romlása teljes ne legyen. Egyedül csakis az segíthet még, ha a családi életben a régi egyszerűség és elégedettség ver tanját és komoly vallásos érzés tölti be kebleiket.

Javaslat

az 1848. előtti nemzeti alkotmányt az 1849-ki jogegyenlőségi törvényekkel való összehangzásba hozatala s ez által egy eszményi alkotmányt megalkotása tárgyában

írta: BODNÁR ISTVÁN.

Fölötte lesújtó azon tapasztalat, hogy az emberiség oly hosszú élete alatt, a nemzetek nem találtak föl oly alkotmányt, mely őket biztosítá, hogy ivadékról ivadékra, a legjelesebb egyéneknek állíthatnák a közügyek élére; hogy eként a mint halad az emberiség, annak szellemi és anyagi szükségletéhez képest a legegyszerűbb törvényeket lehessen megalkotni; s így be ne következzen azon szomorú állapot, hogy a világ a mennyit előre halad, annyira vissza is esik; és a virágzó államok elpusztulása szinte napirenden van.

Igaz, hogy az élet a halálnak, a halál pedig az életnek hordja magában magvait, mert a világon semmi sem enyészik el, csak átalakul; de még is szabályozni kell az államok életét, hogy azok oktan intézkedéseik által a természet rendje ellenére, öngyilkosokká ne váljanak, s idő előtt el ne pusztuljanak.

Ezen elméletek tárgyat az képezi, hogy az ősi magyar alkotmányt miként lehetne úgy reformálni, hogy az még évezredekig fennmaradhasson, és más nemzeteknek is, különösen a keleti államoknak mintául szolgálhasson; s ez által a magyar nemzetnek biztonságot s barátságot szerezhesen.

Nagy örömmel fog szolgálni, ha valaki az ellenérőket közül eme javaslatom megvitatására vállalkozik és jóakarattal polemizálhat még, mert ezzel az eszme tisztulni, s az igazság derűlni fog; és erre napjainkban nagyobb szükség van, mint valaha; mert korunk ural

T Á R C Z A.

Egy kis körút a — hazában.

B. Gyarmat, Budapest, Trencsén, Teplicz, Csorhai té, Tátrafüred, Poprád, Huszpark, Kassa, Budapest, B. Gyarmat.

1.

Hogy leszünk azzal a párizsi utazással? kérdi egy napon a feleségem.

Notabene én ez utazással pénzügyi és egyéb okoknál fogva is foglalkoztam. Mert — bár nagyon szeretem a feleségemet — nem tartom éppen élvezetesnek a feleségem uszilyaként vagy két hétig barangolni. Ez pedig úgy értendő, hogy a feleségem tud, én pedig nem tudok francziául. Természetes, hogy így egy lépést sem tehetnék a feleségem nélkül — két héttel! Ez egy kissé sok!

Hanem — mondom a feleségemnek — a párizsi ut helyett elkísérhetné anyádat Trencsén Tepliczre, a hová 3—4 hét múlva én is eljövök érte, és aztán onnét — egy kis körút léve — együtt jöhetnénk haza.

Ebben aztán meg is állapodtunk. És örömmel constálthatom — egyikünk sem bánta meg.

Igaz, hogy most egyebet sem lehet hallani mint: mégy-e, vagy nem a párizsi kiállításra? ez jelenleg a legfontosabb társadalmi kérdés.

Hát hiszen — kétségkívül — nagyon szép és tanulságos dolgokat lehet ott látni, sőt talán olyanokat, melyeket egy emberöltőn át nincs többé alkalmunk szemlélhetni.

De édes Magyarom, az én szerény véleményem mégis csak az, hogy kérdezd meg előbb önmagadat vajjon mily nagy részt ismerek már te en hazádnak? És a felelet többnyire az lesz, hogy meggyeden, talán Budapesten kívül alig láttál még valamit a hazádban lévő óriás mérvű és mennyiségű szépségekből!

Minthogy azonban ilyen beszéddel aligha csábítok egyet is kedves olvasóm közül a hazádban való utazásra, inkább rátérek kis körúti leírására.

Az utazáshoz édes olvasóm, mindenek előtt szíveskedj meg követező receptemet: esomagolj egy nem éppen nagy ali bőröndbe (mert a nagy koffer utközben igen

sokba kerül!) minden, de minden szükséges holmiból valamit; egy kis fejpármát, ösi, feli, kabátot és plaidet, különösen ez utóbbit otthon ne felejtőd; végy vagy rendelj a postán a Budapest városi menetjegy irodában egy, az V-ik csoportba tartozó körutazási jegyet; ha módod van, inkább II-ik osztályút, mert az összesen csak 26 frt s néhány krajczárba kerül. Ennél olcsóbban még a zóna-tarifa mellett sem lehet ily nagy utat megtenni.

Es ezzel a kis jegyzőkönyvecskével — melyben szórakozásul még két lapnyi jó — rossz éleztet is találsz — megleheted utunkat a lehető legnagyobb kényelemben.

Nem tudom a kis könyvecské, vagy valamely igazgatói rendelet-e az oka, de annyi tény, hogy a vasúti személyzet egész utunkon a legnagyobb udvariassággal és előzékenységgel bánt az utasokkal.

Budapestről reggel 9 órakor kiindulva, délfele Érsekújvárra érünk, a hol mérsékelt árért jól megebédeltünk.

Baj csak az, hogy a személyzet alig tud valamit magyarul; legfeljebb az ételek árát próbálja magyarul felszámítani. (Arról, hogy a fizető pénzért a 2-szer-kettőt mindenképen kiléneznék igyekszik számítani, csak a balok tehetnek, kik be hagyják magokat csapni.)

Ezzel ellentétben azonban mekkorát bántam midőn Trencsén-Tepla állomástól Tepliczre hajtottam (a mi, ha egyedül mégis elegáns flakkerben, 1 frt 50 kr — 2 frtba, diszes omnibuszban pedig csak 40 krba kerül.) az igen csinos és regényes Tepla falun végig menve, az összes czéglablákon tisztán magyar felirást láttam. Ezt a főszolgabíró erőlyez, de tapintatos eljárásának tulajdonítják.

De ugyanígy van ez Tepliczen is (ahova a vasúti állomástól egy kis felóra alatt érünk) azzal a különbséggel, hogy a magyar felírás mellett, német is van legtöbb helyen.

Egyedül a „Herzog Edmunds Jagdsitz” felírás mellett ninesen magyar; de ezen szikla ormára csak az egyik fér; ez pedig ha magyar volna, a megüszített hercege meg nem értené.

E „Jagdsitz”, a „Miksa” magaslattól, a hová 10 percz alatt lehet felérni és a honnét egész Tepliczre igen szép kilátás nyílik, mintegy 15 percz alatt megközelíthető, kopár sziklához óles fabetükkel erősített két

soros felírás, melynek első sora jó messze fönt van a másik felett, ennek tetejében pedig egy fából készült óriás zerge, mely azonban csak ügyes turista által közelíthető meg. A „Jagdsitz”-nak nevezett szikláról a kilátás Teplicz környékére is terjed és ennél fogva még impozansabb, mint a „Miksa” magaslattól.

Főnevezetessége Teplicznek a Sina fürdő, melyre még visszatérek és a „Klepács” hegy. A kép, mely ennek tetején elől tárol, oly meglepő, oly elragadó, hogy nem sajnálod a másfél órai utat, mit a hegy tetején lévő fatoronyig a legjobb karban tartott kigyó utakon a — „Jókai” pihenő, rablóbarlang sat. érintésével — meg kellett tenned.

Az utak és sétányok Tepliczen általában a legjobb karban vannak tartva; 19 (épen ennyi!) leány és asszony egész nap ezek tisztításával sepréssel foglalkozik annélkül hogy a sétálóknak útjában volnának.

Fürdőiben válogathatsz a vendég. Van eső számú 30; második számú 26* meleg kénos vízzel; legerősebb (33*) a Sina házában lévő „Hamam” fürdő; de e fürdő egyszerűsége a legmeghatározóbb is. Maga az épület, valamint berendezése oly pompás, hogy alig találhatni párját. Főzését az óriás folyosó, helyesebben terem képezi, hol a levelezésre és öltözködesre szolgáló fülkék valamint a kád fürdők és zuhanyok vannak elhelyezve itt a falak igen kedves mintája majolikával vannak körül falazva; a mi pedig nem majolika, az a legfinább stílusban faragott kődíszalkotmány. A teremben lévő két gyönyörű majolika kályha maga megérdemli a megtekintést.

Ottlétünkör (junius elején) 8—900 vendége volt a fürdőnek, és ezek legnagyobb része morvákban telt, kik mióta a Brünn-Kremsieri vasútvonal Várassig és onnét Trencsén-Tepliczre ki lett építve, csak úgy özönlönek Tepliczre. Magyar vendég lehetett ott abban az időben 30—40. Azonban míg a magyarok alig érintkeznek egymással, addig a morvák mindíg nagy csoportokban lehet látni.

Egy muszka-vendégreől beszélte egy földink, hogy midőn magyarul hallott beszélni (a mi különben Tepliczen mindig feltűnik) ellenszenvét egyáltalán nem tiltkolta, csak az vigasztalta földinket (Kohn Markus urat) hogy a muszka a német beszédre valósággal dühbe jött. Ez is az idők jele!

kodó eszméje az, hogy a rossz közigazgatást a személyes joggyakorlaton nyugvó megyei autonomia idézte elő, és ennek egyetemes ellenszere az állami közigazgatás, a mi-nek szülőanyja a parlamentaris abszolútizmus, vagyis a parlamentis felelős kormány. Vizsgáljuk meg tehát, mi igazság rejlik a hangzatos szavakban, melyek máholnap végtelenség fognak válni és eltemetnek az önkormányzati rendszert, hogy aztán elmondhassuk a classicussal: „O plime videbantur, quorum dies jam, proferierat”.

En tehát újítás helyett az ősi nemesi alkotmány demokratizálását és így annak keretül való fentartását gyökeres gyógyszerként ajánlom.

Ki e sorokat írom, a hamisítatlan Deák-iskola híve vagyok; és így demokrácia a szó nemes értelmében. Tagadom a két-vér jogosultságát, és azt tartom a nagy Franklin Benjaminsal, hogy miután a flu az apának, minden házassági hűség mellett is csak félvére s a ti-zedik nemzedék ereiben csupán „...ed vér kering azon dicső és véréből, a kire az utód saját érdem nélkül büszke akar lenni: e szerint az ősi vér fentartása termézetileg lehetetlen. Kivételt képeznek azon nemzetségek, melyek tagjai ivadékról ivadékra személyes érdemeket szereznek a haza közügyei körül, s így az érde-mes utódok joggal lehetnek büszkék a derék ősökre, s egész nemzetségekre. Az ily nemzetségek érdemesek a haza hátlajára; míg a derék, míg a dicső ősök hltvány utódai a nemzet megvetésére méltók.

Ezt azért bocsájtom előre, hogy az olvasót meggyőzzem, hogy én nem valami aristocraticus párt ala-kítását vettem czélba: hanem oly mérsékelt, a tiszte-letre méltó ősi intézményeket fentartó conservatív-párt alakulását óhajtom, melyet a lista meggyőződés vezet; és a melynek tagjai, sőt vezérei is, csak úgy lehetnek a nép gyermekei, mint a főnemesség tagjai. Példát nyújt erre az angol parlament, melynek conservatív vezérei, a Channingok és Disraelik, a polgári osztály, sőt zsidó családok sarjai voltak és kétségtelenül lesznek ezután is.

Folytonosan és fokozatosan haladó alkotmányos élet nem létezik s nem is fejlődhetik, két egymással ne-mesen versenyző nagy párt nélkül; melyek egyike az újítást, a haladást, a másik pedig a hasznos régi tör-vények és intézmények gondos fentartását s ápolását törekvése czéljából, velőkelve a haza lehető fölvirá-gzásáért. E szerint az egésséges államélet megköveteli, hogy Reform és conservatív párt létezzék.

A mint a mi jelenlegi pártjaink alakulnak, azok mellett nem fejlődhetik ki folytonosan és fokozatosan haladó politikai élet. Az uralkodó, vagyis a közép a szabadelvű párt túlságosan erős és így elbizakodottá válik; s nem lévén versenytársa, elsatnyul. A jobb és baloldali ellenzék, homlokegyenest ellenkező politikai elvek miatt nem alakulhat kormányképes párttá; mert tartósan nem egyesülhetnek. A baloldal töredékekre van osztva; de a nélkül is, míg minden fentartás nélkül, a personal-unio alapjára nem áll, és úgy az uralkodó házhosi hűségét, valamint a monarchia oszthatlan kö-zösségét, mint a magyar nemzetnek politikai életszük-ségét, erédójába föl nem veszi: kormányra megbízhatni nem fog soha. Tehát egyedül a most még csekély jobb-oldali elcuzék van arra hivatva, hogy megállapítván hazafias programját, igyekezzék annak párhíveket sze-rezni és többségre jutni. Megtörténhetik ez a mostani országgyűlés alatt is; sőt most volna a megalakulásnak természetes időszaka. Az tehát a kérdés, mi legyen azon program, mely a keletkező conservatív pártnak hivo-keket szerez és a nemzetet új politikai életre serkentené?

Hogy ezen kérdést megfellelhessünk, vissza kell emlékeztetnünk idénzünk az ősi magyar alkotmányt,

melyet a szabadelvű párt, — a többi partok hallgatag beleegyezésével — a lomtérba dobott; és helyébe a parlamentis abszolútizmust, s az állami mindenhatóságot, — mint esalhatatlan gyógyszerként minden állami bajok ellen — vette programjára alapjául; és a mely törek-véssel már is oda jutottunk, hogy a magyar honpol-gárnak nincs több alkotmányos joga, mint öt évenként egy nyílt s jól ellenőrzött szavazatot behozhatni a sza-vazat-szekrénybe; a melytől azután a választó öt évre megfosztja magát minden jogtól, hogy a haza sorsára befolyhasson; és választ magának egy teljhatalmu urat, a ki joggal elmondhatja Petőfivel, hogy „ha fölültesz fejed tetejére, majd kirugom szolgálodat”.

A követválasztás pedig, mint a szomorú tapasztalás bizonyítja, a választási törvény minden foltzogatásai után is, — tisztelet a kivételnek — életés, itatás, vesz-tegetés és az igazolásnál részrehajló pártoskodással so-kott végbemenni, úgy, hogy midőn azt mondjuk, hogy a parlament a közvélemény kifolyása, nagyot hazud-tunk; és akkor mondunk igazat, ha beismerjük, hogy minden követválasztás fölér egy tatárjárással; mert ki-zsebeli a jelöltek és egy évtízeltre megrontja a nép erkölcsét. A fennálló rendszerrel, minden kormány akár örökre fenttarthatja magát; kivált ha az állami öszpontosítás mindig nagyobb mérvet ölt. A hata-lomnak módjában van magát érvényesíteni, mint Fran-cziaországban Guizot kormányzása alatt láttuk, midőn t. i. a kormány a parlamenten nagy többséggel ren-dekezett, az elégedetlen nemzet pedig föltámadt és el-üzte a királyt. Az az átka a parlamentis abszolútizmus-nak és az állami mindenhatóságnak, hogy a ki a ha-talmat kezébe ragadja, az a nemzetet egyik szélsőségből a másikba ránthatja; a hatalmat gyakran méltatlan középserűségek kezébe juttatja, s így a folytonos és fo-kozatos haladást meggátolja; ellenkezőleg mint az au-tonomia, mely a koronkinti értelmiség kezébe teszi le a nemzet sorsát.

(Folytatás következik.)

Alispáni jelentés.

(Folytatás.)

A kóralakokat illetőleg gyermekeknél a veleszüle-tett gyengeség, aszály, göresök, hörög és bélhurut, fel-nőtteknél a gümőkór, a légző és emésztőszervek hurutos továbbá az izületi csúszos bántalmak legtöbbször fordul-tak elő. Sebészeti és szemészeti esetek kevés számban voltak, a szemcséskórhártyafaj (trachoma) egy esetben sem tapasztaltatott.

Heveny fertőző betegségek közül: a kanyaró, vör-heny, hókhurut, ronesoló toroklob, vérhas és a hólyá-gos himlő több községben felmerült szöványosan, sőt a Homok-Teremhez tartozó Mizerfa bányaaleg mun-kásai között a vérhas, Óváron a hókhurut, (tussis con-vulsiva) Borsos-Berinkén, Nőtincsen, Felső-Tiszonyikon és Polláron a kanyaró, Füleik, Óhuta és Szklabonya köz-ségeiben a ronesolótöröklob járványzerűen lépett fel; s míg a kanyaró, vérhas, avagy hókhurutban betege-dettek legnagyobb száma felgyógyult, a ronesolótörök-lobban szenvedők között 48 százaléka áldozatja lett ezen pusztító kórnak. Mely kedvezőtlen győgyeredmény főleg a betegség jellegében találja ugyan magyarázatát, azon-ban nem csekély tényezőként szerepelt a népünknel be-teget iránt gyakran tapasztalható közöny, minek követ-keztében azokat a kellő gondos ápolásban nem részesíti. A ragályozás terjedése ellen a fertőztelenítési és elszige-telő óvszabályok lettek alkalmazva, utóbbi cél elérése, a ronesolótöröklob által lőfogott községekben, utcai örök felállítását által is biztosítottat.

Meghalt összesen 2664 egyén, korra nézve 1455 hét éven aluli. Legtöbb gyermek veleszületett gyengeség, aszály, göresök, torokbántalmak és bélhurut folytán múlt ki; a felnőttek között pedig a tüdőgümő, aggkór és tü-dőlobban volt a halottak száma túlnyomó.

A védhímlőoltás szeptember hóban a megye egész területén befejezést nyert, külön hatósági intézkedést igénylő körülmények annak foganatosításánál nem vá-ltak szükségessé, az 1888. évi oltási idény alatt beolta-tott 8262 csecsemő, újraoltásban részesült: 10810 isko-lás és iparos növendék.

Ezen időszak alatt történt a megye területén létező gyógyszerárak vizsgálata, azok úgy berendezés mint a gyógyszerek helyes kiszolgáltatása tekintetében, szabály-szerűeknek találtattak. Megemlítendőnek tartom e helyen azon körülményt is, hogy Sugár Mórné szül. Hartstein Ernesztin b. gyarmati Magyar korona című real jogú gyógyszerárát Kanizs Ódón okleveles gyógyszerésnek adta el, a kisternennei gyógyszerárának személyes joga pedig előbbi tulajdonosa által belügyminisztériumi jóvá-hagyás mellett, Clark Simon gyógyszerész mesterre ru-háztatott át. Egyéb változás a közegészségi személyzet-ben nem állott be.

Rendőri és törvényszéki bonczolás 20 volt. Ezek közül: egy német agylágyulás, hatnál agyguta, négy öngyil-koslás akasztás, háromnál mérgezés okozta a halált, kettő gennyvér, kettő sebészeti, egy szívhűdés, egy terhes szekér által elgázolás következtében halt meg.

(Folytatás következik.)

A haza.

Gyermekkoromban — őszintén megvallom — né-mileg érthetlen volt előttem a nagy latin szónok mon-dása: Dulce et decorum est pro patria mori. Érzékeny, könnyen hevülő kedélyem daczára értelmem világában a Hector, Leonidász, Regulus Marcus, Atilius, Dugonics, Zrínyi Miklós, Szondi önfeláldozó példái bizonyos ho-mály vette körül; nem látszott előttem kellőleg meg-okultnak, miért voltak meg ezek a jelesek életüktől?

A hazáért? mi az a haza? Nagy darab, érzékellen földterület! érdemes-e azért a legfőbbet, az életet föl-áldozni?

Igen és nem! aszerint, amint az a haza őrös, tar-talom nélküli fogalom, vagy intézményes biztosítéka mindannak, mi az ember előtt legbecsesebb, legzen-tebb.

Újabb időben a régi társadalmi rend eszményi oszlopai petyhedteknek bizonyultak, s a rozoga épület, ha nem is épen mindenütt az anyagegyeség, de bizo-nyos reális légáramlat nyomása következtében inog, recseg és összedőléssel fenyeget; a székszisz terjed és a követelt nagy — nem habozunk kimondani — majd-nem elviselhetlen áldozatokkal szemben azt kérdezik mindenütt és mindenben: miért? és hogyha az esz-ményiség tündérvilágából az ok és okozat kapcsolatos-ságának rideg, de egészséges földjére szállunk, úgy tapasztaljuk, hogy lassunkint jobban érezzük magunkat a festetlen ég természetes boltozata alatt, mint a bete-ges érzélgőség időtlen szüleményeivel benépesített mai társadalmi rend árnyékában.

Teljes joga van megkérdézni az állampolgárnak fundus instruktus, — vagy emberszámba megy-e azon társadalomban, melynek fentartásához összes erői meg-feszítésével kénytelen hozzájárulni.

A tapasztalat tanúsága szerint a tekintélyek mind-egyikéhez hozzá van tapadva az emberi gyarlóság, s ha vakon utánuk indulunk, ingoványba vihetnek, mo-csárba veszelünk.

Mi az ember előtt legbecsesebb? Istentől nyert saját élete, emberi méltósága, önértékiségének elismerése, családja, saját fáradsága által szerzett vagyona, mely-lyel maga és szeretett övéi fentartását boldogulását eszközölheti.

Ha akad szervezett nagyobb földterületen, mely mindezeket számára a társulás fokozott hatalmával biz-tosítja, az megérdemli azt a nevet: haza, megérdemli a legnagyobb áldozatot az egyesek részéről. Hatudom, hogy azon szervezet, mely tölem véremet és vagyono-mat követeli, életemért, személyes szabadságomért, nóm gyermekeim védelméért, szóval, ha kell a türsulat min-den tagja egyért síkra kel; ha tudom, hogy azon a területen, melyet szövethető társaimmal elfoglalva tar-tok, becsületes munkásságom terét jött-menteknek nyuj-tott előnyök nem foglalhatják el előlem és utódom elől; ha tudom, hogy az életviszonyok öszezűtközésében pragmatikus szabályok szentesülnek, melyeknek egyfor-mán tartozik hódolni gazdag és szegény; ha tudom, hogy szememet behúnyva övezgyem és gyermekeim édes anyai gondviselője lesz a társadalom, mely éber lelkiismeretességgel örködik hátrahagyottaim fölött: az ilyen társadalom, az ilyen haza iránt áldozatot, a legnagyobbat is meghozni, valóban édes és diszes.

A régiek fölállítottak elő és élettelen tárgyakat, hogy őket megimádják, de ezer és ezer a száma a gyarló istenségeknél, melyeket a haladó emberiség fej-lődő értelmének villama porba szúrt, s csak az egy igaz Isten trónja áll szilárdul az évezredek zivatárain keresztül: így hiába állának fel bálványokat házi poli-tika, trón, monarkia és más efféle őrös fogalmak alak-jában; a mai felvilágosodott kor nem túri a bálvány-imádat, csak az isteni igazság az, mely előtt meghódol mindenki.

Igy kell megalkotni a hazát és megszűnnék a nemzetiségi torzalkodások, s aza lény, ki a hazának legfőbb képviselője, kormányzója lesz, minden mester-kelt fény, parancsszerű ima és hatalmi erőszak főtá-tya nélkül is milliók őszinte szívérzelmének tisztelet tárgya leend; és ha közülünk, a társadalom tagjai kö-zül, a legkisebbet is bántanák, mint egy ember kel fel a nemzet összessége és a haza vesztétől nem kell tartani, míg lesz férfiak, mely mozogni tud.

Hirek és Különlélek.

Személyi hírek. Gr. Degenfeld Lajos főispán úr ő méltósága aug. hó 2-án érkezett B. Gyarmatra, hol másnap a közigazgatási bizottsági ülésen elnökölt s az nap Szikra utazott vissza: — Scitovszky János alispán úr szabadság idejét aug. hó 1-én kezdte meg, s B. Gyarmatról Nőtincsra, kedves családjá körébe ment. — Ti-hanyi Ferencz főjegyző úr szabadság ideje júl. 31-én letelve, hivatalát aug. 1-én foglalta el. — A közig. bizottsági tagok részéről a közigazgatási bizottsági üle-sen aug. 3-án résztvettek: Beniczky Árpád, Gr. Berch-told Arthur, Sréter Alfréd és Török Zoltán urak.

Hálalrat gr. Zichy Ferencnek. Olvasóink még emlé-kezni fognak azon közleményekre, hogy Balassa-Gyar-mat város képviselőtestülete tekintette, a senior gróf úr ő mulga ahheli kiváló érdemeire, amiket az ugyevezett censualis per szerencsés befejezése által városunk tul-nyomó számú polgárai irányában szerzett, elhatározta, miszerint hálalratot intéz ő excejához és arczképét a ta-násterem részére lefesteti. Mindezt tavaszkor, midőn a senior gróf úr rövid időre vármegyénkbe jött, városai-ránk Reményi Károly egy küldöttség élén már tolmá-esolta is előtte; azóta a város igen diszes kiállításban immár elkészítette a hálalratot, mely Zselyben fog ő nunkának közelébbi idejétekör küldöttségileg átnyuj-tatni. E diszkrét, mely úgy a város, mint a megtisztelt magas állású férfiúhoz egyaránt méltó, Morzsányi Jó-zsef budapesti hírneves díszműkészítő atelierejéből került ki; a fűzet 27 cm. széles, 35 cm. magas nagyságban chamois színű vaddisznó bőrből van kötve; külső tábláján, a szelétől 2 cm. távolra, 4 cm. széles bordeaux színű selyem pluche szegélyzettel, melynek mindkét ol-dalát ornamentikai bronzdísz köríti; a peluche-keret mindanegy sarján emaillezott rozetták díszlenek, me-lyektől tölgyágak nyulnak fel és le a szegély közepe felé. A tábla közepén a Zichy-család czimere ékeskedik; tölgy és babérlevelekből font koszorú által körített paizsalaku kék mezőben alul korona, melytől jobbra balra szarvas ágahes terjeszkedik; közepén fehér byzantiai kereszt, a paizs fölött a gróf koronával. A tábla hátulján 4 illigrámmivű gomb látható. E táblába a fölirat vastag kék-fehér selyem fonallal van bekötve; a tábla belseje

Az életvezés Tepliczen nem épen drága; kivételt képez a „Teplicz” szálloda, a hol például egy kis fagy-lalt 26, egy kis pohár forraltan tej pedig (a tej litere ott 5 kr.) 12 és egy pohár sör 14 kr. kerül. De an-nál olcsóbb minden a „Baracska” (a park végében lévő vendéglő) és a többi étköző helyeken. A mellett a magánházakban lakók csak úgy vezethetik konyha ház-tartásukat mint otthon, mivel az élelmi cikkek olcsók és minden lakáshoz konyha, elegáns takaréktűzhely és edény is tartozik.

A Nagyszombatról oda jött zenekar délelőtt a park-ban, este pedig felváltva a „Teplicz” szálloda és a „Ba-racska” játszik; délután közreműködik a — fájdalom! — német színházban, hol az előadások 4—6 óráig tar-tanak. Dr. Siege társulata (Bécsből) ha német is de le-galább kitűnő.

Hogy a vendégekben a regényes érzés még fo-koztassék, este 9 óratól 10—11-ig egy igen ügyes és a zenekarhoz tartozó körtől minden nap más magaslaton vadász kürtön a legszebb melodiákat játssza, pardon! fújja. Legnagyobb hatása a Lorelei és Vezner búcsúja-nak van és méltán, mert valóban igen kellemes andalító érzés kél az emberben, e mélabus, panaszos hangokra.

Mielőtt Tepliczről távoznunk, meg kell még emlé-keznem Zamányi polgármester úrról, ki előzőkeny bá-rátságos modorával valósággal lelke egész Teplicznek. Mindenütt, a hol valami jót, szépet kell tenni, ott van elsőnek Zamányi (ép úgy mint a mi főbíránk Reményi Károly) Nagyon is szereti és tiszteli őt mindenki. Azt mondják hogy itt a magyar cultura terjesztésének Ze-mányi a főtenyezője.

A polgármester úr villája — a Sina fürdő mellett — Teplicznek egyik díszét képezi és benne szobák 50 krtól 2 frt 20 krig fizetendő napidijért kaphatók. Igen díszesek még ezen kívül a villa Mühe és Bartl.

Beteget Tepliczen ép úgy lehet látni, mint más gyógyfürdőben, de ezek, kik legtöbbször elegáns to-ló, székben ülnek nem számorítják úgy el a nem súlyos be-tegeket, mint más fürdőben, mert biztosra vehető, hogy a ki benn érkeztet oda, saját lábán távozik Tepliczről.

És ezt tesszük im mi is, Hál! Istennek egészse-gesen jöttünk és úgy távoznunk is!

Darcsai Armin

Uj-Ásványvíz REGEDEI STEFÁNIA FORRÁS.

A „Stefánia forrás” szénsavban és szénsavas szikélegben leggazdagabb ásványú vizekhez tartozik; tiszta égvényes forrás, mely a vegyhatásnak megfelelőleg a legkiválóbb borvizekhez tartozik.

Elveszi savanyúságát a leghasznosabb bornak is, a legkellemesebb itallá teszi azt, és szabad úgy kötött szénsavban való dús gazdagságánál fogva, mint életrendi ital nagyon ajánlható.

A vegy bontás alapján mint gyógyszer igen ajánlható: gyomor és bélhurjánál, étvágytalanságnál, emésztési bajoknál, lélekzeti, vizeleti és nemü szervek hurjánál, arany érnél, máj, lép és epehólyag bajoknál, süpkornál, váltólázúknál, és ideges illetéseknél.

Ár. k: 10 literes üveggel 25 kr. 1 literes üv. 20 kr. és 1/2 literes üv. 16 kr.

Viszont elárúsítóknak nagyobb árcedeménnyel.

Az üres üvegek 5, 4 és 2 kron vissza vételnek.

Összehasonlítása

a regedei Stefánia-forrás a leghíresebb európai hasonmú ásványvizekkel.
A vegyelmézések 1000 rész vüzre számítvák.

Alkatrészek		Regedei Stefánia forrás	Króndorfi	Preblaut	Gaiashübl	Mohai Agnes forrás
Vegyelemező		Godeffroy	Lersch	Leitshaber	Nowak	Langyel
Kettedzéssavas	nátron	3369	12558	2026	11928	004115
	lithion	nyomok	00050	—	00103	000740
	hállum	nyomok	00704	—	01086	001278
	ammonium	—	—	—	—	—
	baryum	—	—	—	—	—
	strontium	—	—	—	—	—
	mész	08464	08996	0195	04029	—
	magnézium	03494	04192	0046	02133	123051
	vassavdól	00208	00193	0001	00036	031241
	magnéziumavdól	—	00043	—	00013	000603
Chlorhállum	—	—	00248	—	00303	000073
Chlornátrium	—	02049	—	0025	—	000204
Bromnátrium	—	—	—	—	—	000676
Jodnátrium	—	—	—	—	—	—
Kénsavas hállum	—	—	00466	0080	00239	—
nátron	—	03623	—	—	—	—
—	—	00272	—	—	—	002297
—	—	00108	—	—	—	—
Foszforsavas nátron	—	—	00036	0001	00029	—
—	—	00130	—	—	—	—
Légsavas nátron	—	—	00764	0077	00594	006446
Kovász	—	00100	—	—	00019	173710
Szerves anyagok	—	—	—	—	—	00239
Felfüggesztett okrapolyhecsék	—	—	—	—	—	307216
Teljesen szabad szénsav	—	18821	3632	0437	23739	—
Az alkatrészek összege:		68970	48888	3214	43789	656043

Kizárólagos főraktár:

Hummer Mihály,

fűszer-, festék-, tea- és rum kereskedőnél
B.-Gyarmaton Kossuth-tér.

Mindenemű friss itatású bel és külföldi ásványvizek és Kolosmonostori szőlő raktár.

Valódi olajbogyó-gépolaj 1 kilo F2 kr.

Egy, 2 - 3 polgárit vagy más iskolát végzett fiú tanulónak felvétetik.

Földbirtokos és termelő közönségnek.

Van szerencsénk a földbirtokos és buzatermelő közönségnek ez idén is figyelmeztetni, miszerint mi mindenkori reflectálunk* eladó buzakészleteikre, s mint utolsó kéz, mindig a lehető legmagasabb napiárakat fizethetjük; miért is kérjük, hogy eladási ajánlataikkal bizalmasan hozzánk fordulni sziveskednének, hogy a közvetlen érintkezés összes előjelt maguknak biztosíthassák. Részünkről a legsimább lebonyolításról és coulaus eljárásról biztosíthatjuk.

A losonczyi gőzmalom.

Malom haszonbérbeadás.

Mélt. gróf Zichy Livia, mélt. gróf Forgách József örök. és Molnár úr utd tulajdonát képező patvárczi közösmalom f. 1889. évi augusztus hó 20-án délelőtti 10 órakor Patvárczon 6 egymásután következő évre nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adni, melyre az árverezni szándékozók tisztelettel meghívotnak.

DARVAI ARMIN

könyvkereskedésében B.-Gyarmaton

egy jó házból való fiú

TANULÓNAK

felvétetik.

LOSONCZON

Jamrich Gusztáv

divatkereskedésében egy jó házból való fiú

TANULÓNAK

felvétetik. Belépési idő szeptember elseje,

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a t. cz. közönség b. tudomására hozni, miszerint üzletemet, mely eddig a görög n. e. templommal szemközt létezett, f. é. július hó 1-én a Feledi Ignác úr üzletével szemközt lévő (Herczföld-féle) házba tettem át és azt a mai kor igényeinek megfelelően s egészen újonnan rendeztem be.

Kérem a t. cz. közönséget, miszerint a közel 40 év óta fennálló cégem iránt eddig tanúsított bizalmat a jövőben is fentartani kegyeskedjék.

Teljes tisztelettel

Hummer Mór.

FOGAK

tisztítására, blombirozására, műfogak és pedig úgy egész fogsorok, mint egyes fogak kőszítésére s ezek javítására jutányos áron vállalkozom. További odvas fogak s foggyökerek gyors és fájdalom nélkül való kihalására valamint mindennemű női hajmunkák elkészítésére is ajánlkozom.

B.-Gyarmaton, 1889. május 25.

Molnár János,

fodrász és műfogász.

Hölgyek részére külön műterem

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak, Horváth István végrehajtást szenvedő elleni 19 fti 41 kr tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. bíróság területén lévő, Szécsény községben fekvő a szécsényi 305 sz. t. j. k. 1. 1-2 soroz. a jegyzett ingatlanra egészen az árverést 396 friban azonnal megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi szeptember 4-ik napján d. e. 10 órakor ezen tki hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 5%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. alatti kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazolgáltatni.

Kelt Szécsényben, 1889. évi martius hó 19-én a kir. járásbíróság mint tki hatóság.

835-889. sz.

Árverési hirdetményi kivonat

A szécsényi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak, Kozma József végrehajtást szenvedő elleni 81 forint 17 kr tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. bíróság területén lévő Dolány községben fekvő a dolányi 89 sz. t. j. k. 1. 1 soroz. alatt jegyzett ingatlanra az árverést 406 friban azonnal megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi szeptember hó 7-ik napján délelőtti 10 órakor ezen tki hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 5%-át készpénzben vagy az 1881. LX. törvények 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazolgáltatni.

Kelt Szécsényben 1889. évi martius hó 19-ik napján a szécsényi kir. járás bíróság mint telekkönyvi hatóság.

808-889. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETME NYI KIVONAT.

A szécsényi kir. bíróság mint tki hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak, Kuris Mihály és István végrehajtást szenvedő elleni 97 fti 4 kr tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. bíróság területén lévő Felfal községben fekvő a felfalusi 10 sz. t. j. k. 1. 1 soroz. a jegyzett ingatlanra egészen 322 fti. a t. j. k. 1. 1 soroz. alattinek 1. részére 170 fti. és a t. j. k. 2 soroz. alattira egészen 160 fti kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889 évi szeptember hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Felfal község házápál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 5%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazolgáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság 1889 évi martius hó 16-ik napján.

5939-1889. sz.

Hontvármegye alispánjától.

Árverési hirdetmény.

Hontvármegye alispánja közhírré teszi, miként a törvényhatósági bizottság 32-1889. számú határozata és a belügyminisiter 47744-III. b. sz. engedélye folytán, Hontvármegye tulajdonát képező Vámosmikolai ház, mely az ugyanolli 103. t. j. k. 97. sor. 131 néprajzi sz. alatt van felvéve, a hozzátartozó és 544 □ öl területben telekkönyvezett udvar és kerttel együtt, telehermentes állapotban, folyó évi szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor a helyszínen megtartandó önkéntes nyilvános árverésen a szobi járás főszolgabírójá által elfog adatni, a következők feltételek alatt:

1. Kikiáltási ár 1400 fti, becsár melynek 10 száztőlja készpénzben bánatpénzként leteendő és melyet kiárverező veszti, ha a feltételeknek elegend nem tesz.

2. Kiárverező legelőbbet ígérő a vételár egynegyed része erejéig a lelett bánatpénzt az árverés befejeztével készpénzben kiegszíteni tartozik.

3. Vevő az árverésnek belügyminisiteri jóváhagyása után lép az ingatlan birtokába, mely időtől annak hasznai és terhei őt illetik, és tartozik vevő ugyanezen alkalommal a vételár hátralevő háromnegyed részét lefizetni.

4. Jóhitelű vevőknek, a vételár fele része erejéig, fél évi határidőre és 6 százalék kamattal mellett, az alispán fizetési halasztást engedélyezhet, azonban ily esetben, az adásvételi szerződés két példányá melynek mindennemű költségei és az adásvételi szerződés is vevőt terhelik, csupán a vételár teljes lefizetése után költetik meg.

5. Az árverés eredményének akár a vármegye bizottsága, akár a belügyminisiter által történhető jóvá nem hagyatása esetén kiárverező által lefizetett egynegyed rész vételár kamattal nélkül visszazadatik.

Ipolyságon, 1889. évi július hó 29-én

alispán helyett:

Sestyanzky Sándor,
tőjegyző.